

Dosarul nr. 2ra-1139/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni sediul Central (jud. S. Dimitriu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașcvhevici, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Margareta Holban, reprezentată de avocatul Cristina Carauș

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Margaretei Holban împotriva Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale organului împuternicit cu examinarea cauzelor cu privire la contravenții și compensarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Margareta Holban, admis apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, casată parțial hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Central și emisă în partea dată o nouă hotărâre de respingere a a acțiunii

constată:

La 12 februarie 2018, Margareta Holban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale organului împuternicit cu examinarea cauzelor cu privire la contravenții și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 6 octombrie 2017, de către ofițerul de sector al Sectorului de Poliție nr. 5 al Inspectoratului de Poliție Buiucani a Direcției de Poliție mun. Chișinău, inspectorul Cristofor Dodi, a fost întocmit pe numele ei procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 795381, în baza căruia a fost sancționată cu amendă contravențională în mărime de 9 unități convenționale, echivalentul a 450 de lei, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional, injuria, adică vorbele sau faptele care lezează onoarea și demnitatea persoanei.

Nefiind de acord cu decizia de sancționare emisă de agentul constatator, la data de 17 octombrie 2017, a depus în instanța de judecată o contestație conform art. 448 Cod

contravențional, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03795381 din 6 octombrie 2017 și a deciziei de sancționare, ca fiind ilegale și neîntemeiate, cu încetarea procesului contravențional intentat în privința sa.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, devenită definitivă și irevocabilă la data de 4 ianuarie 2018, contestația a fost admisă, anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03795381 din 6 octombrie 2017 și decizia de sancționare din aceeași dată, în care instanța de judecată a stabilit că la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI0 795381 din 6 octombrie 2017, de către agentul constatator OS al SP-5 al IP Buiucani al DP mun. Chișinău, inspectorul Cristofor Dodi, au fost încălcate prevederile art. 443 Cod contravențional, care reglementează expres conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție.

Cu referire la prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 384 alin. (2) lit. u), 383 alin. (3) Cod contravențional, a considerat că este îndreptățită să solicite încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a cheltuielilor de asistență juridică suportate la examinarea cauzei contravenționale, care constituie suma de 1500 de lei, confirmate prin bonul de plată ET 0153709 din 18 noiembrie 2017 eliberat de CA „Carauș Cristina”.

Totodată, a susținut că prin acțiunile ilicite ale organului împuternicit să examineze cauzele cu privire la contravenții manifestate prin încălcarea principiului general potrivit căruia, nicio persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere, i-au fost cauzate atât prejudicii materiale, cât și morale care urmează a fi reparate, la fel, din contul organului responsabil și anume Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău.

A susținut că prejudiciul material care i-a fost cauzat constă din cheltuielile suportate în legătură cu chemările la organul împuternicit să examineze cauzele cu privire la contravenții și în instanța de judecată: 1) deplasarea de 3 ori la Sectorul de Poliție nr. 5 al Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău situat în comuna Trușeni str. 27 August 30; 2) deplasarea 1 dată la Inspectoratul de Poliție Buiucani a Direcției de Poliție mun. Chișinău situat pe str. Calea Ieșilor 12 mun. Chișinău; 3) deplasarea la 3 ședințe de judecată în Judecătoria Chișinău sediul Buiucani situată pe str. M. Viteazul 2 mun. Chișinău.

Astfel, deplasându-se cu automobilul personal „Opel Zafira”, la organul împuternicit să examineze cauzele cu privire la contravenții și în instanța de judecată, a suportat cheltuieli pentru procurarea combustibilului în sumă de 488 de lei.

Având în vedere prevederile art. 1422 Cod civil, a indicat că prin acțiunile ilicite ale organului împuternicit să examineze cauzele cu privire la contravenții, i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice, manifestate prin XXXXX, motiv din care a fost nevoită să se dreseze la medic, iar conform certificatului medical din 10 octombrie 2017, medicul neurolog al IMSP „Institutul de Cardiologie” i-a stabilit diagnosticul de XXXXX.

Din cauza faptului că suferințele fizice și psihice cauzate nu s-au ameliorat, a fost nevoită să se adreseze la controlul medical repetat, la care prin certificatul medical din

6 februarie 2018, medicul neurolog al IMSP „Institutul de Cardiologie” i-a stabilit diagnosticul de XXXXX.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 6§1 CEDO, art. 383 alin. (3), 384 alin. (2) lit. u), 443 alin. (1) lit. d), e), g), h) și alin. (5) Cod contravențional, art. 6 lit. b), 7 lit. d), e), g), 13 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 1422 Cod civil, art. 56, 60 alin. (1¹), 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 488 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 8000 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4500 de lei.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial.

Au fost încasate din contul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău suma de 500 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat ca urmare a atragerii ilicite la răspundere contravențională, suma de 1500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate la examinarea cauzei contravenționale și suma de 1000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată în prezenta cauză, iar în total suma de 3000 de lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că aplicabilitatea în speță a prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, vine ca urmare a emiterii hotărârii din 19 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, prin care a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03795381 din 6 octombrie 2017 și a deciziei de sancționare din 6 octombrie 2017 privind aplicarea sancțiunii contravenționale în privința Margaretei Holban, cu încetarea procesului contravențional intentat în privința acesteia.

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Margareta Holban.

A fost admis apelul declarat de către Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, casată hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Central în partea prin care a fost admisă acțiunea și încasate din contul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău în beneficiul Margaretei Holban suma de 500 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1500 de lei și suma de 1000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată și ermisă în această parte o nouă hotărâre, prin care capetele de cerere nominalizate au fost respinse ca neîntemeiate.

În rest, hotărârea primei instanțe, în partea prin care au fost respinse cerințele Margaretei Holban a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la caz Margareta Holban pretinde la repararea prejudiciului cauzat ca urmare a întocmirii în privința ei a procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare cu amendă contravențională, situație care nu cade sub incidența Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998

privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Totodată, în susținerea netemeinicii acțiunii Margaretei Holban, cu referire la prevederile art. 384 alin. (2) lit. u) Cod contravențional, instanța de apel a menționat că procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03795381 din 6 octombrie 2017, cât și decizia de sancționare administrativă au fost anulate nu pe motivul lipsei faptei sau lipsa vinovăției, ci doar pe motiv că procesul-verbal cu privire la contravenție nu corespunde exigențelor prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. e), h) și alin. (5)-(6) Cod contravențional.

La 23 aprilie 2019, Margareta Holban, reprezentată de avocatul Cristina Carauș a declarat recurs împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 488 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 8000 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică suportate la examinarea cauzei contravenționale în sumă de 1500 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauză civilă în sumă de 3000 de lei pentru prima instanță și 1000 de lei pentru instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat eronat legea.

A considerat eronată concluzia instanței de apel privind faptul că la cazul dedus judecății nu ar fi aplicabile prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Or, dreptul la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenziilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe, fapt stipulat expres în art.13 alin.(1) și (2) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A insistat că dreptul său de a-i fi compensate cheltuielile de judecată suportate din cauza atragerii ilegale la răspundere contravențională, este confirmat și prin hotărârea din 19 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, devenită irevocabilă la data de 4 ianuarie 2018, prin care instanța de judecată a fost în imposibilitate legală de a încasa cheltuielile pentru asistență juridică suportate de contravenientă, în mărime de 1500 lei conform bonului de plată ET 0153709 din 18 noiembrie 2017 eliberat de CA „Carauș Cristina”, fiindu-i explicat în acest sens dreptul de a înainta o acțiune civilă în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A considerat că prin respingerea pretenției de reparare a prejudiciului material, instanța de apel i-a încălcat dreptul la despăgubirea pentru consecințele acțiunilor ilicite ale organului împuternicit să examineze cauzele cu privire la contravenții, or probele prezentate de ea dovedesc existența cheltuielilor pentru combustibil suportate în speță pentru deplasarea în legătură cu chemările la organul împuternicit să examineze cauzele cu privire la contravenții și în instanța de judecată.

A subliniat că prima instanță nejustificat a apreciat suma de 500 de lei cu titlu de prejudiciu moral, ca fiind una echitabilă și proporțională suferințelor suportate de ea, inclusiv pentru că este în corelație cu suma amenzii contravenționale aplicate acesteia prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03795381 din 6 octombrie 2017, or, reducerea de 16 ori a sumei prejudiciului moral solicitat și dispunerea încasării unei sume vădit micșorate, în lipsa unei justificări în fapt și în drept, apreciind-o ca reprezentând o satisfacție echitabilă, constituie o încălcare a normelor de drept ce reglementează modul de reparare a prejudiciului probat ca fiind cauzat și dovedește contradicția concluziilor expuse în hotărâre cu circumstanțele cauzei.

În opinia recurente, prin respingerea de către instanța de apel a solicitării de încasare a cheltuielilor de asistență juridică suportate anume din cauza sancționării contravenționale ilegale, reprezintă o gravă încălcare a drepturilor și intereselor legitime.

Suplimentar, a considerat neîntemeiată concluzia primei instanțe privind caracterul rezonabil, necesar, real și proporțional doar al sumei de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată la examinarea cauzei în primă instanță.

În acest sens a invocat că dânsa a fost reprezentată în prima instanță de către avocatul Cristina Carauș, fapt confirmat prin mandatul seria MA nr.0259151 din 30 ianuarie 2018 și bonul de plată ET 0153712 din 30 ianuarie 2018 eliberat de CA „Carauș Cristina”, iar suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportată de ea la examinarea prezentei cauze este una reală, necesară și rezonabilă.

Astfel, prima instanță și instanța de apel în mod nefondat au redus, respectiv respins sumele cheltuielilor de asistență juridică suportate la examinarea cauzei în prima instanță și în ordine de apel, prin care fapt au încălcat și aplicat eronat normele de drept material.

A mai considerat neîntemeiată și concluzia instanței de apel potrivit căreia procesul-verbal nr. MAI 03795381 din 6 octombrie 2017, cât și decizia de sancționare administrativă au fost anulate nu pe motivul lipsei faptei sau lipsa vinovăției reclamantei, ci doar pe motiv, că procesul-verbal cu privire la contravenție nu corespunde exigențelor prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. e) și lit. h) și alin. (5)-(6) Cod contravențional, or, aceasta încalcă principiul prezumției nevinovăției și principiul dreptății consfințite inclusiv la art. 7 și 375 Cod contravențional.

La 12 iunie 2019, Inspectoratul de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a depus referință, prin care a solicitat de a considera recursul declarat de Margareta Holban, reprezentată de avocatul Cristina Carauș, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 aprilie 2019 împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Margareta Holban, reprezentată de avocatul Cristina Carauș, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Margareta Holban, reprezentată de avocatul Cristina Carauș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Margareta Holban, reprezentată de avocatul Cristina Carauș urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Margareta Holban, reprezentată de avocatul Cristina Carauș împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari